Nr. 4. Kraków, Kwiecień 1926. Rok VIII.

MŁODZIEŻ POLSKA

Organ Związku Katol. Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej diecezji krakowskiej.

Wychodzi raz na miesiąc.
Redakcja i Administracja:
Kraków. Plac Marjacki 2.

Prenumerata:
półrocznie **3** złote
dla stowarz. związkowych **1·50** zł.

BÓG — OJCZYZNA — CNOTA — NAUKA — PRACA.

Alleluja!

Alleluja! Pan Zmartwychwstał! —
Szaleją radością dzwony, —
Gwar leci na wszystkie strony:
Alleluja! Pan zmartwychwstał!

Powstał z martwych — w tych bez duszy
Chce tchnąć żywot — żywot świeży,
Który cały świat poruszy.
Zacznie od Ciebie Młodzieży!

Przy Chrystusie stań — a śmiele,
On powtórzy Naimu cud;
Choć dziś martwych serc tak wiele,
On znów wskrzesi żywych lud.

Stańcie w szyki! Chrystus czeka.
Młodzi przywdziej Ducha moce,
Niech kto żyw dłużej nie zwleka!
Muszą pierzchnąć złego noce!

Musi dzień zaświtać nowy
Dla Kościoła, Polski, Tobie,
Taki jasny, lazurowy.
Musi! jak Bóg jest na niebie!

Alleluja! Pan zmartwychwstał! —
Szaleją radością dzwony, —
Gwar leci na wszystkie strony:
Alleluja! Pan zmartwychwstał!

Pan zmartwychwstał!

Głos dzwonów — radosna harmonja organów — dymy z kadzielnic do nieba wzlatujące — szczebiot dzwonków — radosne, wiele razy powtarzane „Alleluja“ — pierwsze promienie wiosennego słońca — i pierwsze kwiatuszki po zagajnikach pomieszały się w jedną dziwną pieśń, co żywiołową radością upija wszystkich: starych i młodych. Co się stało? Pan zmartwychwstał! — starczy za całą odpowiedź.

Pan zmartwychwstał! Niesie nowe życie, odrodzenie światu całemu! Pod swój sztandar Zwycięscy piekła i śmierci woła wszystkich.

I młodzież polską woła Chrystus pod swój sztandar. A któż ją poprowadzi ku Niemu?

My, druhowie! To jest wielkie nasze zadanie, iść i budzić polską młodzież ze snu letargicznego, z martwoty, z grobu ciemnoty, grzechu i niedołęstwa. Za zasadę tej pracy, za zasadę życia naszego postawiliśmy sobie te wielkie hasła, które przyniósł Chrystus światu. Chcemy iść przez życie pod znakiem zwycięstwa ducha, chcemy iść pod znakiem miłości Boga i Ojczyzny naszej. A droga nasza to droga Cnoty i Pracy. Tędy chcemy prowadzić polską młodzież.

I dzieło nasze rośnie! Duch młodzieży zaczyna się budzić i odradzać. Z dnia na dzień mnożą się oznaki, że życie w młodych sercach zaczyna bić coraz silniejszem tętnem, że duch pogrążony w grobowej martwocie nabiera sił.

Rośnie liczba Stowarzyszeń, rośnie liczba druhów, którzy powstali ze snu i stają do szeregów, pod naszymi sztandarami. Stowarzyszenia przebijają się przez ciemną noc trudności i obojętności tak u młodzieży, jak i u starszego społeczeństwa. Nieraz to trudne bardzo, ale czy się temu dziwić? Przecież ta praca to budzenie ze snu długiego, to odwalanie kamienia grobowego, którym przywalił nas wiek niewoli. Wszystko jednak zwycięża wielkość naszych haseł.

Praca tych śmiałków, co nieraz bez życzliwego poparcia, bez oklasków zachęty, szli w bój dla naszych świętych myśli, nie poszła na marne.

Wiosna młodzieży ogarnia coraz szerzej całą Polskę.

Alleluja! niech dziś leci wśród młodzieży miast. Alleluja! niech dziś leci wśród młodzieży polskich cichych siół. Młodzież polska, obudzona z grobowego snu, wita Chrystusa zmartwychwstałego i staje pod Jego sztandarem do dalszego boju o odrodzenie Ojczyzny.

Przy skromnem „Święconem“ w salach naszych Stowarzyszeń zasiądziecie wnet Druhowie — wyrwie się z młodych piersi pieśń tryumfu i radości: Alleluja! — popłyną życzenia. Dajcie tej Gazetce pierwszy głos, pozwólcie, niech ona przemówi do Was w imieniu Zarządu Głównego, niech Wam powie, że z Was, co pracujecie dla naszych świętych haseł, jesteśmy dumni, niech Wam powie, że wierzymy w Was, że jak sami żyjecie, tak mocą swojego ducha wskrzesicie do nowego życia setki i tysiące młodych serc drzemiących.

Niech Chrystus-Zwycięsca będzie Wam wodzem, niech króluje bez przerwy w Waszych Stowarzyszeniach, niech Matka-Polska, dumna z Was, zawoła: Alleluja! Wierze w Was, młodzi — Wy odnowicie ducha swoich braci.

Grajcie dzwony — grajcie z mocą
Na wsze Polski całej strony:
Bo zwycięża w walce z nocą
Duch Młodzieży odrodzony!

Gotów!

Dnia 8 kwietnia b. r. odbędzie się w Krakowie w sali Tow. Wzaj. Ubezp. ul. Basztowa l. 8 o godz. 9½ przed południem

I. ZJAZD PATRONATÓW

Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej diecezji Krakowskiej.

Porządek dzienny:

1) Zagajenie i wybór prezydjum.
2) Odczytanie protokółu z ostatniego X. Zjazdu Ks. Ks. Patronów.
3) Sprawozdanie Związku za rok 1925.
4) Referat: Inteligencja a praca społeczna wśród młodzieży — p. A. Mikstein, dyr. szkoły im. T. Kościuszki w Krakowie.
5) Referat: Stowarzyszenia Młodzieży jako system wychowawczy i oświatowy — delegat Zjednoczenia Młodzieży Polskiej.
6) Dyskusja. Rezolucje.
7) Zamknięcie Zjazdu.

Zapraszamy uprzejmie na Zjazd wszystkich Ks. Ks. Patronów, P. T. Wicepatronów, Członków Patronatów i Przyjaciół Stowarzyszeń.

Zarząd Związku.

Wychowanie fizyczne w Stowarzyszeniu.

(Na posiedzenie Wydziału 18 kwietnia).

Z nadchodzącą wiosną praca Stowarzyszeń powinna przenieść się z ciasnych izb i ognisk na świeże powietrze. Musi o tem pomyśleć Wydział Stowarzyszenia.

1) Nasz statut przewiduje w § 3., że Stowarzyszenie powinno prowadzić dział wychowania fizycznego (w. f.), a tak Związek (w „Młodzieży"), jak i Zjednoczenie (w „Kierowniku Stowarzyszeń") raz po raz do tego zachęca. Wychowanie fizyczne ma bowiem bardzo wielkie znaczenie dla zdrowia druhów. Okres rozwoju fizycznego ciała ludzkiego trwa do 21 roku życia. Kto w tym okresie, przez należyte zastosowanie wychowania fizycznego, wzmocni swe ciało, ten zapewnia sobie dobre i długie zdrowie i odporność na liczne choroby. Dlatego wychowanie fizyczne dla druhów do 21 roku życia powinno być obowiązkowem.

2) Wydział, chcąc wprowadzić w. f. w stowarzyszeniu, będzie miał duże trudności do usunięcia.

Druhowie stowarzyszeń wiejskich są zwykle niechętni do wszelkich ćwiczeń fizycznych. Na namowy odpowiadają, że oni i tak przebywają wiele na świeżem powietrzu i dużo pracują fizycznie. Rzeczywiście, że druhowie ci wyglądają na silnych młodzieńców i dobrze rozwiniętych. Gdy jednak bliżej im się przyglądniemy, to widzimy, że są oni niezgrabni i ociężali, a i zdrowie ich nie najlepsze, właśnie bowiem wśród mieszkańców naszych wiosek gruźlica (suchoty) największe zbiera żniwo. Przebywanie ich na świeżem powietrzu powoduje silny rozwój organizmu ale równocześnie przez pracę fizyczną jednostajną rozwijają się tylko pewne mięśnie i części ciała, gdy inne słabną. Dlatego ci druhowie mają szerokie barki i silne mięśnie ramion, całość jednak ciała i zdrowie nie są zadowalające.

Inna trudność powstaje w stowarzyszeniach miejskich. Oto druhowie, chociaż chętni do sportu, ćwiczeń fizycznych, zazwyczaj głównie zapalają się do gry w piłkę nożną i tu jest słaba strona. Piłka nożna nieraz powoduje szkodę dla zdrowia, jeżeli nie jest trenowaną umiarkowanie i rozumnie. Jest ona nadto sportem kosztownym, powodując zniszczenie obuwia i ubrania. Dlatego powinno się ją tylko tam wprowadzać, gdzie można nabyć odpowiednie kostjumy i buty do gry. Jeżeli to niemożliwe, lepiej zastąpić grę w piłknę nożną innymi sportami.

3) Powyższe trudności musi wydział zwyciężyć, chcąc wprowadzić należyte i rozumne ćwiczenia fizyczne do Stowarzyszeń.

Przedewszystkiem więc muszą wydziałowi być wzorem i przykładem dla reszty druhów, biorąc stale i punktualnie udział we wszystkich zbiórkach i ćwiczeniach. Ponadto muszą się starać o wyrobienie u druhów należytej opinji o w. f. przez rozmowy na ten temat i zachętę.

4) Pierwsze początki w. f. należy wprowadzić na zebrania ogólne. Można zebrania te w porze letniej zaczynać na podwórzu czy boisku stowarzyszenia, od zbiórki i raportu w szeregu, a nawet od kilkuminutowych ćwiczeń. Zbiórkę i raport poprowadzi naczelnik sportowy. (Czy wybraliście go już w swem Stowarzyszeniu?)

5) Do szerszych ćwiczeń fizycznych trzeba pomyśleć o boisku. Nie jest to zbyt trudna rzecz zdobyć boisko, bo łąka jakaś, czy pastwisko istnieje w każdej gminie. Że stowarzyszenia potrafią sobie z tem poradzić wskazuje rzeczywistość. Raz po raz donoszą do Sekretarjatu Zarządy Stowarzyszeń, że już uzyskały boiska i nawet pięknie je urządzają.

6) Wychowanie fizyczne powinno się oprzeć na odpowiednich ćwiczeniach ciała, czyli gimnastyce. Ponieważ jednak Stowarzyszenia nasze nie mają wyszkolonych w tym kierunku instruktorów, musimy pozostać przy grach i zabawach ruchowych. Można więc stworzyć drużynę piłki koszykowej, czy nożnej, prowadzić grę w palant, piłkę „podaj dalej", krokiet, pogoń i inne gry. Zastępują one dobrze ćwiczenia gimnastyczne, ćwicząc całe ciało. Obok tych gier można ćwiczyć łatwą musztrę i łatwiejsze ćwiczenia szwedzkiej gimnastyki.

Związek, chcąc dopomóc Stowarzyszeniom w prowadzeniu chociaż na małą skalę wychowania fizycznego, czyni starania, aby przy każdym okręgu był instruktor wychowania fizycznego. O ile starania te dadzą jakiś dodatni wynik, zawiadomimy o tem w okólniku. Na razie Stowarzyszenia muszą wedle sił pracować, szukając pomocy u patronatów.

Naczelnik Związkowy.

Komitet organizacyjny Związku Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży Żeńskiej zwołuje na dzień 7 kwietnia b. r. w Krakowie w sali Kongregacji Dzieci Marji, plac Jabłonowskich l. 3

ZJAZD DELEGATEK

celem formalnego zorganizowania Związku tych Stowarzyszeń.

Imieniem Związku Stowarzyszeń męskich życzymy Zjazdowi szczęśliwych obrad. Niech Związek, który na tym Zjeździe ma być zorganizowanym, rozwija się i pracuje jak najowocniej na chwałę Bogu i pożytek Ojczyźnie.

Sekretarjat jeneralny.

Polecamy wszystkie najnowsze wydawnictwa „Ostoji“ z zakresu wychowania fizycznego i sportu.

(Zobacz ogłoszenia w Kierowniku Stow. za marzec).

Przygotowania do obchodu „Święta Narodowego“.

Obchód „Święta Narodowego“ w dniu Trzeciego Maja łączy jak najściślej pod względem narodowym wszystkich Polaków. W tym dniu wszyscy Polacy, gdziekolwiek się znajdują, czy w wolnej Ojczyźnie, czy rozprószeni po obcych krajach, czują się braćmi, synami jednej Matki-Polski. W dniu tym cichną waśnie i kłótnie, a nad sercem wszystkich króluje „Miłość Ojczyzny“.

Do tego złączenia się braterskiego wszystkich Polaków w imię miłości Ojczyzny niech w swoim zakresie dołożą cegiełkę i nasze Stowarzyszenia biorąc czynny udział w urządzeniu obchodu „Święta Narodowego“.

Najodpowiedniej byłoby, gdyby obchód obejmował całą parafję, gdyż zwyczajnie punktem środkowym uroczystości jest nabożeństwo w kościele i ewentualny pochód pod jakiś pamiątkowy pomnik. Dla takiego zorganizowania jednej uroczystości w całej parafji potrzebny jest komitet obchodowy. Jeżeli on już istnieje, Stowarzyszenie powinno do niego przystąpić i współpracować w urządzeniu uroczystości. Jeżeli zaś takiego komitetu niema, postarajmy się, by go stworzyć. Zaprosimy więc do niego przedstawicieli wszystkich polskich organizacyj w parafji, czy w gminie, a więc Kółek rolniczych, straży pożarnej, bratnich Stowarzyszeń młodzieży, bractw kościelnych i innych. Z pewnością chętnie do tego przyłączy się i nie odmówi zaproszeniu tak ks. Proboszcz, jak również Rada gminna i kierownictwo szkoły, czy szkół w parafji.

Stworzenie takiego komitetu zainteresuje uroczystością wszystkich w parafji, a wspólnemi siłami: starszych, organizacji i dziatwy szkolnej urządzona uroczystość wypadnie wspaniale.

Szczegółowy program obchodu musi być dostosowany do warunków miejscowych. Zwracamy tylko uwagę, że obok wspólnego nabożeństwa i pochodu z przemówieniami wartałoby w plan obchodu włączyć, jeśli nie uroczyste wieczorki w poszczególnych gminach, w parafji, to przynajmniej odpowiednie odczyty, czy wykłady.

Druhowie nasi powinni się starać, by czynności, powierzone im przez komitet, wypełnili jak najlepiej. Niech pokażą, że nasza organizacja dzielnie i karnie pracuje.

Na obchód „ŚWIĘTA NARODOWEGO“ polecamy:

F. Żurowska: „Konstytucja 3-go Maja“. *Bibl. wiecz.* nr. 1, wyd. II, zawiera kompletny materjał na wieczornicę narodową.

X. P. Wieczorek: „Polska już wolna“, wydanie II-gie zmienione. — Obrazek sceniczny znakomicie nadający się na obchody narodowe.

Do P. T. Sekretarzy Okręgowych.

Prosimy wszystkich P. T. Sekretarzy okręgowych, aby pomyśleli o urządzeniu wiosennych jednodniowych odpraw dla Zarządów Stowarzyszeń ze swoich okręgów. W program ich powinny wejść: 1) sprawozdania z działalności; 2) omówienie i przygotowanie zlotów okręgowych, 3) zorganizowanie pracy w. f. i p. w. w okręgu. Terminy prosimy wcześnie zgłaszać do Związku, by sekretarz jeneralny mógł na zgłoszone odprawy wyjechać. Okręgi, które dotąd nie przeprowadziły u siebie trzechdniowych kursów organizacyjnych, niech o tem również pomyślą.

Ulgi w służbie wojskowej dla uczestników p. w.

Zanim ustawa określi, jakie ulgi przysługują dla uczestników p. w. w czasie służby wojskowej, Dowódca O. K. Nr V. poczynił dla nich następujące wyróżnienia, podane w rozkazie D. O. K. V., nr. 11, którego odpis otrzymał Związek dnia 18 marca b. r.:

1) wyróżnienie przed frontem pododdziału zaraz po wcieleniu do wojska, jako tych, którzy przed powołaniem do służby wojskowej myśleli o pracy wojskowej;

2) nieporuczanie im w miarę możności funkcyj profesjonistów pocztowych i ordynansów kancelaryjnych, o ile sami nie okazują do tego specjalnej chęci;

3) wyznaczanie na zastępców komendantów izb;

4) udzielanie pozwoleń już w okresie rekruckim na wychodzenie z koszar po zajęciach do capstrzyku, jak również udzielanie w niedziele i święta przepustek na wyjazd w bliską okolicę;

5) udzielanie 1—3 dniowego urlopu na święto p. w. tego rejonu pułkowego, z którego dany szeregowiec pochodzi;

6) w razie czynienia bardzo dobrych postępów w wyszkoleniu i należytego sprawowania się, udzielanie pochwał ustnych i pisemnych przed frontem pododdziału, podkreślając przy tej sposobności pracę danego szeregowca p. w.;

7) używanie jako pomocników instruktorów przy wyszkoleniu rekrutów;

8) przyznawanie pierwszeństwa w przyjmowaniu do szkoły podoficerskiej;

9) w szkole podoficerskiej. w razie dobrych postępów, mianować po dwóch miesięcach st. szereg., a po ukończeniu szkoły kapralem.

10) Ponadto komendantom P. K. U. poleca przy poborze rekrutów na swoim terenie uwzględniać prośby członków oddziałów p. w. odnośnie co do wyboru broni i pułku w ramach dotyczących przepisów i rozdzielników.

Powyższe ulgi są tylko przywilejem i jako swego prawa członek p. w. domagać się ich nie może, stosowane zaś mają być indywidualnie i według posiadanego stopnia wyszkolenia wojskowego.

Zakładajcie oddziały przysposobienia wojskowego!

Z Okręgów.

Okręg: Liszki, pow. Kraków.

Dnia 12, 13, 14 marca, według zapowiedzi ogłoszonej w lutowej „Młodzieży Polskiej" odbył się w Liszkach trzydniowy kurs organizacyjny dla Zarządów. Zgromadził on 25 druhów ze wszystkich stowarzyszeń w okręgu. Druhowie, pomimo niepogody, przybyli pełni zapału i przez cały okres kursu pracowali z wzrastającą ochotą. Te trzy dni braterskiego pożycia wspólnego napełniły nas gorącem pragnieniem poświęcenia się pracy w stowarzyszeniu. Chcielibyśmy choć w części wprowadzić w czyn nasze wielkie hasła, a pod naszym sztandarem zgromadzić wszystką młodzież polską w naszych wioskach. Idźmy z tym zapałem, a zwyciężymy wszystkie przeszkody. Tak nam dopomóż Bóg! **Uczestnik.**

Od Redakcji: Kurs w Liszkach miał bardzo piękny przebieg. Uczestniczyli w nim: z Balic: Stan. Przygodzki, Józef Suliński; z Cholerzyna: Piotr Bator, Stan. Matysik, Piotr Fryc, Piotr Kruk; z Czernichowa: Stan. Wołek Jan Pawłowski; z Mnikowa: Piotr Lipiarz, Stan. Marchewka; z Nowej Wsi Szlacheckiej: Grzegorz Wlazło, Andrzej Hajduga, Tomasz Jastrzębski, Wojciech Hyla; z Kaszowa: Michał Skuciński, Józef Jastrzębski; z Kryspinowa: Józef Różycki, Józef Bugajski, Piotr Szwajda; z Rącznej: Michał Józefczyk, Feliks Mól, Fr. Kozłowski; z Rybnej: Franc. Tekieli i Stan. Banka.

Zakończono go uroczyście w sali domu Bractwa Tercjarzy przy udziale ks. Proboszcza A. Parysia, prezesa Związku miejscowych Księży, p. St. Liszki, wicepatrona Stowarzyszenia z Kaszowa, p. Fr. Marszałka wicepatr. Stow. z Kryspinowa. ks. H. Mroza, patrona Stow. par. Morawickiej, p. Fr. Blecharskiego, wicepatr. z Mnikowa, oraz innych gości i druhów.

Okręg: Kalwarja Zebrzydowska.

Odprawa zarządów z okręgu odbyła się dnia 21 marca przy współudziale sekretarza jen., sekretarza okręgowego ks. J. Sidełki, naczelnika Związku p. J. Bujaka i druhów wydziałowych: 5 Kalwarja Z., 6 Stryszów, 3 Zebrzydowice, 2 Leńcze, 2 Przytkowice, 3 Zakrzów, 3 Stronie, 1 Lanckorona. Nie przysłało delegatów Stowarzyszenie ze Sułkowic. Omówiono sprawy organizacyjne (delegaci składali sprawozdania). prowadzenie w. f. i p. w. i sprawę Zlotu okręgowego. Okręg pracuje dzielnie i w ostatnim roku powiększył się o 3 stowarzyszenia.

Ogłoszenia Związku.

1) W Wielki Piątek i Wielką Sobotę biura Sekretarjatu będą zamknięte.

2) Sprawozdania za rok 1925 nadesłały (c. d.): 37) Maków, 38) Żarki, 39) Wilkowice, 40) Zakrzów, 41) Kraków-Piasek, 42) Biała-Lipnik, 43) Mników, 44) Rychwałd, 45) Kraków-Kaźmierz.

3) Związek chcąc ułatwić Stowarzyszeniom nabywanie przyborów sportowych wszedł w porozumienie z firmą K. Parafiński w Krakowie. Jeżeli Stowarzyszenia będą zamawiały przybory za pośrednictwem Związku, mogą uzyskać kredyt trzymiesięczny i ewentualny opust. Poręczenie, że ks. Patron lub przedstawiciel patronatu przyjmuje pełną odpowiedzialność za rzetelne spłacanie rat, należy przedłożyć w Związku. Odpowiedzialność wobec firmy bierze na siebie Związek.

4) Związek otwiera niniejszem listę dla rozgrywek między drużynami piłki nożnej, piłki koszykowej i palanta. Zgłoszenia z podaniem składu drużyny i miejsca rozgrywek należy przesyłać do Związku.

5) W ostatnim czasie zdarzyły się wypadki pomieszania przez wydziały dwóch różnych rzeczy: przysposobienia wojskowego i oddziałów Tow. „Strzelec". Są to dwie rzeczy całkiem różne. Tow. „Strzelec" prowadzi u siebie tak, jak i inne stowarzyszenia, przysposobienie wojskowe. Jeżeli nasze stowarzyszenie chce prowadzić p. w., nie potrzebuje się zgłaszać do „Strzelca", lecz zgłasza się wprost, lub za pośrednictwem Związku, do oficera wyszkolenia wojskowego przy odnośnym pułku. (Zobacz: „Młodzież Polska" z grudnia 1925). Warunek w prowadzeniu oddziału p. w. w stowarzyszeniu jest jeden, by zgłosiło się do niego najmniej 24 druhów, którzy ukończyli 16 lat. Muszą się oni zobowiązać do punktualnego przychodzenia na ćwiczenia, na które przeznaczyć się musi najmniej dwie godziny tygodniowo.

6) Do dzisiejszego numeru „Młodzieży" dołączamy „Wiadomości abstynenckie" i przypominamy, że Centrala Abst. wysyła bezpłatnie do stowarzyszeń prelegentów z wykładami (obrazy świetlne), którzy ułatwiają zakładanie Kółek abstynenckich. Prośby o prelegentów skierowywać należy do Związku.

7) W okólniku używamy następujących skrótów: Przewodnik Społeczny = P. S., Kierownik Stowarzyszeń = K. S., Przyjaciel Młodzieży = P. M., Młodzież Polska = M. P., przysposobienie wojskowe = p. w., wychowanie fizyczne = w. f.

8) Redakcja M. P. zawiadamia druhów: Józefa Wacha z Lubnia i J. Hylę z Nowej Wsi, że ich artykuły musieliśmy odłożyć z braku miejsca w tym numerze. Z Choczni otrzymaliśmy korespondencję lecz bez podpisu. Abyśmy umieścili, musimy mieć podpis druha. Można sobie zastrzec, by podpis nie był drukowany, lecz trzeba się podpisać.

9) Związek dostarcza Stowarzyszeniom druków org., kompletuje bibljoteczki, wybiera sztuki teatralne, wypożycza kostjumy, ma na składzie bilety wstępu, bloczki i t. p.

Wydawca w zastępstwie Związku i redaktor odpow.: **X. Stan. Pankiewicz.**

CZCIONKAMI DRUKARNI „GŁOSU NARODU" W KRAKOWIE.